

«Ινκόγκνιτο», ένα μιούζικαλ τσέπης

➤ Μια παράσταση αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου

Έρευνα-επιμέλεια κειμένων:

Στέλα Φυρογέννη

Μουσική επιμέλεια-Διασκευή τραγουδιών/Σύνθεση: Γιώργος Χριστοδουλίδης,

Στέλα Φυρογέννη

Επιμέλεια παραγωγής/ performers επί

σκηνής: Στέλα Φυρογέννη, Γιώργος

Χριστοδουλίδης

Video art: Νικολέτα Καλαθά

Σχεδιασμός φωτισμών: Γιώργος

Κουκουμάς

Αν αυτή η στήλη έχει έστω και λίγους αναγνώστες, κι αν έστω και ελάχιστοι απ' αυτούς λαμβάνουν υπόψη την άποψη της στήλης, ας σπεύσουν να δουν το «Ινκόγκνιτο» στην Πειραματική Σκηνή του ΘΟΚ. Ως καταναλωτές των κυπριακής παραγωγής θεατρικών προϊόντων, έχουμε συνηθίσει να λέμε τα καλύτερα λόγια για παραγωγές που μόνο λίγο υπερβαίνουν το σκαλί του μέτριου, και να μπορούμε να συγκρατηθούμε ευγενικά, όταν η παράσταση βρίσκεται σαφώς κάτω απ' αυτό το σκαλί. Ακριβώς γι' αυτό, για να μπορούμε να αντιλαμβανόμαστε τα πράγματα στη σωστή κλίμακα και για να φτιάξουμε λιγάκι τα ξεχαρβαλωμένα μας κριτήρια, στις περιπτώσεις που βλέπουμε κάτι τόσο καλό, όπως το «Ινκόγκνιτο» της Στέλας Φυρογέννη και του Γιώργου Χριστοδουλίδη, πρέπει α) να λέμε ανεπιφύλακτα τα καλύτερά μας λόγια, β) να παροτρύνουμε όσους μπορούμε να το δουν και γ) να δούμε την παράσταση ξανά.

Η Στέλα Φυρογέννη συμπεριφέρεται στη σκηνή ως αν να είναι home alone. Οσάν να είναι παιδί που έμεινε μόνο του με τον καθρέφτη και φτιάχνει δικό του κόσμο και μεταμορφώνεται σε όσα ονειρεύεται. Και ο Γιώργος Χριστοδουλίδης είναι το γειτονόπουλο που ήρθε να παίξει, και μαζί του το παιχνίδι γίνεται ακόμα πιο συναρπαστικό. Από την άλλη, (και εδώ αποκαλύπτεται για χιλιοστή φορά η διττή φύση της θεατρικής τέχνης), το alone είναι η μεγαλύτερη ψευδαίσθηση και η μεγαλύτερη σύμβαση, σύμβαση με μας τους θεατές, επειδή όλα είναι performance, όλα είναι προς τέρψιν μας.

Σίγουρα δεν πρόκειται για μια αδικημένη νθοποιό του κρατικού θιάσου. Η Φυρογέννη έχει παίξει πολλούς πρωταγωνιστικούς ρόλους και πολλές φορές έχει κλέψει την παράσταση από ρόλους «πλαϊνούς». Όμως τέτοια δημιουργική ενέργεια δεν έχει απελευθερώσει σε καμιά από τις «καθοδηγημένες» από άλλους εμφανίσεις.

Σίγουρα δεν πρόκειται για μια αδικημένη νθοποιό του κρατικού θιάσου. Η Φυρογέννη έχει παίξει πολλούς πρωταγωνιστικούς ρόλους και πολλές φορές έχει κλέψει την παράσταση από ρόλους «πλαϊνούς».

Όμως τέτοια δημιουργική ενέργεια δεν έχει απελευθερώσει σε καμιά από τις «καθοδηγημένες» από άλλους εμφανίσεις.

Στη θεατρική πρακτική του 19ου αιώνα υπήρχε η έννοια του «μπενεφίς», μιας τιμητικής παράστασης που χαριζόταν στους πρωταγωνιστές με το δικαίωμα της επιλογής του έργου, της προσωποκεντρικής σκηνοθεσίας και οργάνωσης της παραγωγής, ακόμα και της πλήρους είσπραξης από τα εισιτήρια. Εκτός από τις εισπράξεις, το «Ινκόγκνιτο» ήταν το μπενεφίς της Στέλας. (Πόσο δίκαιο, αλλά και πόσο ενδιαφέρον από καλλιτεχνικής άποψης θα ήταν να δοθεί μια τέτοια ευκαιρία σ' όσους «άξιους» που ήδη έφυγαν από το ΘΟΚ ή σε όσους άξιους είναι μέσα. Να βλέπαμε, ας πούμε, μια ολοκληρωμένη παράσταση του Κατσαρή. Ή του Λούρα.) Βεβαίως, η ιδιαιτερότητα του «Ινκόγκνιτο» δεν κρύβεται μόνο στην δοθείσα στην νθοποιό δυνατότητα απόλυτης αυτοέκφρασης, αλλά και στην εντυπωσιακή της ικανότητα της επιλογής των κειμένων και της έντεχνης οργάνωσης του κειμενικού και του μουσικού συνόλου. Η Φυρογέννη παίζει αποσπάσματα από τους ρόλους που αγάπησε και έπαιξε, από τους ρόλους που αγάπησε, αλλά δεν έπαιξε, από τους ρόλους που αγάπησε, αλλά τους έπαιξαν άλλοι δίπλα της. Σε κάποια στιγμή όμως αντιλαμβάνεται ότι

τα κομμάτια δεν έχουν επιλεγεί απλώς ως αγαπημένα, ότι οι δύο performers κάνουν μια έρευνα γύρω από το θέμα της γύμνιας, της μεταμφέσης, της μάσκας, της «άλλης» ταυτότητας, της «ινκόγκνιτο» παρουσίας στη σκηνή της προσωπικότητας του υποκριτή μέσα από την προσωπικότητα του ενσάρκωμένου ρόλου. Η περίτεχνη εναλλαγή των χαλαρώσεων και των εντάσεων, της πρόζας και των τραγουδιών, η δημιουργική επικουρία από το Γιώργο Χριστοδουλίδη κρατούν την ανάσα μας κομμένη σ' όλη τη (μη αρκετή!) διάρκεια της παράστασης.

Σημαντική και πραγματικά καλλιτεχνική δουλειά έχουν κάνει η Νικολέτα Καλαθά στα video και ο Γιώργος Κουκουμάς στο φωτισμό. Τα κινούμενα με τόση χάρη σχέδια της Νικολέτας Καλαθά δεν εικονογραφούν την παράσταση, αλλά αναπτύσσουν εικαστικά και ολοκληρώνουν τις ιδέες της Φυρογέννη. Ο φωτισμός του Κουκουμά παίζει με τη φιγούρα της νθοποιού.

Οι δύο συνδημιουργοί αποκαλούν με τρυφερή ειρωνεία την παράστασή τους «μιούζικαλ τσέπης», αλλά η μουσική ποιότητα της παραγωγής είναι και αυτή εξαιρετική.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ